

SPET ZAPLET PRI CENI STANOVANJ

Prvi del – Trnovo, drugi del – Črnuče in kaj potem?

Prav gotovo nam je zgodba soinvestorjev v trnovska stanovanja še v svežem spominu. V gradnjo so spet vlagali svoj denar a so jih tik pred vselitvijo hoteli postaviti v položaj navadnih kupcev in jim krepko navili ceno. ZIL in SCT pa sta si enkrat za spremembo pomenila zobe. Ko so kupci stanovanj videli, da po nobeni normalni poti nimajo niti kančka upanja na uspeh, so se organizirali drugače. K sreči so bili med njimi vseh sort strokovnjaki, od gradbenikov, računalninarjev, pravnikov in še posebno k sreči tudi takšni, ki so imeli posluh za stike z javnostjo.

Nobeni dokazi, kako so jim ceno napak zračunali, kako so jim odstotke podražitev pribijali na že plačani denar, bi jim namreč nič ne pomagali. Ko pa so se kosti lotila menda vsa naša sredstva obveščanja, politika ni več mogla stati ob strani. Pod zrušenim pritiskom sta morala ZIL in SCT popustiti in kupci so se lahko vselili v za naše razmere neverjetno poceni stanovanja.

Zakaj toliko ponavljanja? Zato, ker smo verjeli in upali, da bo Trnovo dragocena šola. Šola za izvajalce del, prodajalce in kupce stanovanj. Verjeli smo, da ne bo več treba samoorganiziranja, pritiskov, pogajanj. Verjeli smo, da bo kupec stanovanja vedel, koliko in zakaj plača in se z njim ne bo mogel (upal) nihče več poigravati.

Kakšna ljuba naivnost. Verjetno se zaradi trnovske sramote nikomur ni nič zgodilo in zgodba se zdaj ponavlja. Obiskali so nas kupci stanovanj v objektu B31-33 na Črnučah. Njihova težava je skoraj do pičice takšna, kot smo jo srečali v Trnovem. Morda le še malce bolj zapletena. Niso namreč le soinvestitorji. Hkrati so člani zadruge SCT in SCT je tudi izvajalec del na tem objektu.

V začetku lanskega leta so s stanovanjsko zadrugo sklenili pogodbo o združevanju sredstev za pridobitev stanovanj. Po načelu soinvestitorstva so svoj denar vlagali po dinamiki in v višini, določeni s pogodbo. Upali so, da bo SCT izvajal dela po naložbenem programu, sprejetem na samoupravni stanovanjski skupnosti Bežigrad.

Po tem programu bi morala gradnja steči 1. marca lani in se končati 1. marca letos. Že to bi bila zamuda, saj metodologija za ugotavljanje stroškov in oblikovanje cen v stanovanjski gradnji za tak objekt predvideva največ 10 mesecev. Dobili so le usten odgovor, da so podaljšanje predvideli zaradi predvidenega težjega terena.

Pozimi je gradnja sploh zastala in hitro se je bližal rok za izračun končne cene. O ceni pa vse tiho. Od zadruge SCT so terjali sklic zbora soinvestitorjev. Zbrali so se konec januarja in zvedeli, da se teren poseda. O ceni še vedno nič. Nezadovoljni z zadržno samopravo so izvolili začasni hišni svet in ta je prevzel nalogo urediti obveščanje in odločanje.

Zagrizli so se v delo in ugotovili, da zavlačevanje gradnje zaradi posedanja ni strokovno utemeljeno. Čeprav predpisi določajo, da mora biti končna cena oblikovana 2 meseca pred rokom konca gradnje, se do nje niso zmogli dokopati. Ni

so dobili finančnih poročil o prilivu in odlivu sredstev, izvedeli so le, da so rok konca gradnje premaknili na 21. maj 1986.

Ob tem pa je izvajalec mirno pozabil, da so to soinvestitorji in še njegovi zadrugniki za povrh. Poslal je ponudbo cene, ki je bila v začetku gradnje dobrih 107 tisočakov za kvadratni meter, zdaj pa je skočila na več kot 159 tisoč dinarjev.

Spet se zgodba ponavlja. Sami so računali po več različnih metodologijah in vedno jim je prišlo približno 40 tisoč dinarjev manj. Primerjali so ceno kvadratnega metra s tisto, po kateri lahko od drugega izvajalca kupiš podobno stanovanje na ključ. Tudi v tej primerjavi so jo kot soinvestitorji slaše odnesli. Znova ugotovitve, da so jim menjali celo izhodiščno ceno in niso upoštevali že plačanih deležev. Negodovanje nad zadrugo, ki ni izpolnila domala nobene naloge iz svojega statuta, tek okoli pravobranilcev in vseh mogočih in nemogočih institucij...

Predstavnika SCT in zadruge SCT, ki sta se tega pogovora udeležila, nista imela nobenega pravega odgovora na vsa ta vprašanja. No, enega samega, ki ga lahko strnemo:

SCT je računal po edino veljavnih začnih pogojih za oblikovanje cene kvadratnega metra stanovanjske površine. Vse njegove odločitve so družbeno požegnane in prave. Če pa se soinvestitorjem godi krivica (nista rekla, da se jim ne), tiči vzrok v sistemu samem. Popolna zmeda in neurejenost povzročata, da vsak, ki se loti nakupa stanovanja po takšni ali drugačni poti, šele čez nekaj časa ugotovi, v kaj je pravzaprav padel.

Kupci s tem odgovorom niso bili zadovoljni. Koliko pa so uspešni, bo pokazal čas – po novem samoorganiziranju, pisanju, ugotavljanju politične škode, ki da se ne sme več ponoviti...

CIRIL BRAJER

3000 VRST KAKTUSOV

Dušana Hrovatina iz Jarnikove 6 prijatelji kličejo Dule-Kaktus. Nič čudnega, saj v svojem »arboretumu« vzgaja več kot 3000 vrst kaktusov. Začel je pred dvajsetimi leti. Z vzgojo kaktusov se profesionalno ukvarja tudi njegova soproga Darja, pomagata pa sinova Zoran in Tomaž.

Foto: IVAN ŠUČUR

SPREJEM V ZSMS MALO DRUGAČE

Učencem sedmega in osmega razreda osnovne šole na Centru za rehabilitacijo sluha in govora bo ostal konec letošnjega maja še dolgo v spominu kot posebno doživetje. V mladinsko organizacijo so bili svečano sprejeti kar na občinski konferenci ZSMS. Dvanajstim novim mladincem je predsednik OK ZSMS Žilko Banjac svečano izročil izkaznice in značke in jim zaželel predvsem srečno mladost. Po sproščanem razgovoru in zakuski so si novo pečeni mladinci ogledali še filmsko predstavo.

Foto: V. P.

PROUČEVANJE

Geografi na Črnučah

Katedra za didaktiko in metodično geografskega pouka na oddelku za geografijo Filozofske fakultete v Ljubljani, katere predstojnik je izr. prof. dr. Jurij Kunaver, si je izbrala našo občino Bežigrad, točneje Črnuče, za področje svojega proučevanja za naravoslovne dneve iz zemljepisa v okviru permanentnega izobraževanja geografov. Na Črnučah se je zbralo 67 učiteljev zemljepisa z osnovnih šol Ljubljane in okolice. Proučevali so življenjski prostor spodnjih in zgornjih Črnuč, naravne in družbene procese, ki spreminjajo ta življenjski prostor, njegove sestavine, povezanost sestavin in procesov in varovanje življenjskega prostora. Poseben poudarek so dali opazovanju sprememb, ki jih je povzročil človek (primer vrtičkarstva ob levem savskem begu).

Učitelji so praktično obdelali mnogo stvari, ki jim bodo koristile pri naravoslovnih dnevih, pri orientaciji, obrambnih dnevih, pri spoz-

navanju domačega kraja in ne nazadnje tudi pri izletih in športnih dnevih. Kajti učence je treba že od malega navajati na orientacijo in opazovanje pokrajine. Pokrajina pri trim stezi, ob poti na Stražo in Rašico, ob potoku Črnušnica v Pečalah, se je udeležencem seminarja in njihovim vodjem zdelo zelo primerna za opazovanje reliefa, prsti in vegetacije ter pretoka Črnušnice. Ves ta prostor je prav primeren za opazovanje o naravoslovnih dnevih.

Seminar za naravoslovne dejavnosti bo oddelek za geografijo Filozofske fakultete ponovil v jeseni še za druge ljubljanske šole.

Črnučani so čudno gledali »turiistično skupino« v svojem naselju. Nekateri smo povprašali o zanimivostih njihove krajevne skupnosti. O sedanjosti so nekateri vedeli kaj povedati, o preteklosti in razvoju naselja pa ne, saj so v glavnem vsi doseljeni.

L. P.

VEŠČINE SLO IN DS

Tekmovanje mladih

Občinsko tekmovanje mladih v znanju in veščinah splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite je letos potekalo na Kornatu. Pomerile so se petčlanske ekipe z devetih osnovnih šol in osmih srednjih šol. Letošnje tekmovanje je bilo bolj množično, saj je lahko vsaka šola poslala do tri ekipe. Obvezna pa je bila navzočnost dveh učencev likovnih, dveh učencev novinarjev ter enega učenca fotografa z vsake srednje in osnovne šole.

Najprej so reševali teste iz orientacije, s področja RKB zaščite, SLO in DS, prometne varnosti ter streljaji z zračno puško. Na orientacijskem teku so imeli pet kontrolnih postaj, kjer so odgovarjali na vprašanje o zdravilnih rastlinah, protipožarnih sredstvih, o prvi medicinski pomoči, o prometnih znakih, izračunali so morali azimut in še odgovarjali iz zgodovine NOB

občine po knjigi »Ljubljansko Posavje in ljudski revoluciji«. Značilno je, da so bile ekipe osnovnih šol v znanju iz NOB boljše od srednjih šol.

Najboljši uspeh je dosegla osnovna šola Franceta Bevka. Imeli so dve ekipe, ki sta osvojili prvo in drugo mesto, tretja je bila ekipa osnovne šole Danile Kumar. Med srednjimi šolami je zmagala druga ekipa srednje gradbene šole Ivan Kavčič, drugo in tretje mesto pa so zasedle ekipe srednje naravoslovne šole Miha Košak, predsednik občinskega komiteja ZKS, je ekipam podelil pokale, medalje in priznanja.

Tekmovanje je bilo v okviru Socialistične zveze, pri realizaciji pa so sodelovale občinske družbenopolitične organizacije in društva. Bilo je zelo dobro pripravljeno in izvedeno.

DUŠAN REBOLJ

Priznanje Mirjam Belič

Skupnost socialnega skrbstva Slovenije je za desetletno delo direktorici doma starejših občanov Bežigrad, Mirjam Belič, podelilo

posebno priznanje za izjemne dosežke na področju socialnega skrbstva, socialnega dela in socialne politike.

Obrazložitev za to priznanje se glasi:

Mirjam Belič je pri razvoju organizacije dela v Domu starejših občanov Ljubljana Bežigrad uspešno uveljavila sodoben koncept dela na področju varstva starejših ljudi. Organizacija dela v domu omogoča povezanost vseh profilov delavcev, učinkovito delitev dela, upoštevanje znanja in spoštovanje osebne integritete oskrbovanca. S tem je stanovalcu – oskrbovancu zagotovljena psihofizična in socialna varnost. Koncept omogoča aktivizacijo vseh preostalih življenjskih funkcij oskrbovanca. Ta metoda dela pa omogoča tudi svojcemu, da se v kar največji meri vključuje v proces adaptacije in rehabilitacije.

Hkrati se je dom odpiral navzven in razvijal različne oblike pomoči in varstva starejših ljudi, ki živijo na svojih domovih. Tako je postal kombiniran dom odprtega tipa, gerontološki center, ki je pri delu povezal tudi druge strokovne službe.

Poleg tega svojega poklicnega dela je Mirjam Belič aktivna družbenopolitična delavka, članica številnih koordinacijskih in strokovnih teles ter predsednica Gerontološkega društva Slovenije.

»Vedno sem si želela pohištvo, ki bi bilo trpežno, kakovostno, lepo in prilagodljivo različnim potrebam. Ne boste verjeli: celo stanovanje sem si opremila z nakupom v eni trgovini!«

Pred pričetkom gradnje so me vsi svarili, da v enem letu ne bom spravil hiše pod streho. Pa sem jo: ognil sem se tekanju po trgovinah. Ves material sem dobil v Gradbeno prodajnem centru na Verovškovi 72.«

OD TEMELJEV DO VSELITVE

lesnina

ZBOR OBČANOV / 5

61000 Ljubljana
Kališnikov trg 10

orodjarna
in predelava
plastičnih mas,
embaliranje
kemičnih izdelkov

Vsem občanom čestitamo
za občinski praznik